

PRIM AWLA TAL-QORTI CIVILI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT McKEON**

Illum it-Tnejn 30 ta` Novembru 2015

**Kawza Nru. 6
Rik. Gur. Nru. 763/07 JZM**

**Federated Association of Travel
and Tourism Agents (FATTA) –
Employers` Association Number : 289**

kontra

- (i) Deutsche Lufthansa AG (Malta)
Reg. No. OC 115**
- (ii) Deutsche Lufthansa AG (Germany)
Reg. No. Koln HRB 2168**

u

- (iii) International Air Transport
Association ghal kull interess li jista`
jkollha**

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ir-rikors guramentat illi l-assocjazzjoni attrici pprezentat fis-16 ta' Lulju 2007 li jaqra hekk :-

Illi l-Assocjazzjoni rikorrenti li tirrapprezenta l-interessi kummercjali tal-Agenti tal-Ivjaggar, operaturi f'Malta, membri tal-FATTA, taghmel riferenza ghall-prattika adoperata mis-socjetajiet intimati, li huma l-linja tal-ajru nazzjonali Germaniza fil-konfront tal-Agenti tal-Ivjaggar li huma akkreditati mal-IATA (International Air Transport Association) u liema Prattika hija maghrufa bhala n-`net fair scheme` ;

Illi jezisti arrangament formali bil-miktub u cioe` dak formalment maghruf bhala l-Passanger Sales Agency Agreement (PSAA) li permezz tieghu tkun regolata r-relazzjoni kummercjali bejn l-agenti tal-ivjaggar akkreditati mal-IATA u s-socjetajiet intimati ;

Illi s-socjetajiet intimati ghazlu li jiksru Resoluzzjoni Numru 818 tal-imsemmi Passenger Sales Agency Agreement (PSAA) specifikament Artikolu Numru 9 li jikkontempla “ ... u cioe` li l-agent tal-ivjaggar ghandu jkun mhallas rimunerazzjoni ghas-servizz rez minnu ghal-linja tal-ajru”, f`dan il-kaz lis-socjetajiet intimati ;

Illi s-socjetajiet intimati qed jiksru tali obbligu kummercjali permezz ta` bejgh dirett ta` biljetti tal-ajru minn fuq l-internet mill-website tal-istess socjetajiet intimati billi qed joffru biljetti tal-ajru ghal rotot operati mis-socjetajiet intimati bl-istess prezzijiet li l-agent tal-ivjaggar ghandu ghad-disposizzjoni tieghu mill-istess socjetajiet intimati, liema prezzijiet ma jinkludux il-profitt tal-agent tal-ivjaggar li huwa appuntu r-rimunerazzjoni dovuta fuq il-bejgh ta` kull biljett kif huwa stipulat fl-imsemmi Passenger Sales Agency Agreement (PSAA) ;

Illi appuntu l-prattika adoperata mis-socjetajiet intimati tan-`net fare scheme` tramite l-website taghhom hija kkonsidrata bhala diskriminatorja fil-konfront tal-agent tal-ivjaggar li ma jistax ibiegh biljetti tal-ajru bi prezzijiet offruti mis-socjetajiet intimati jekk ma jirrinunzjax ghar-rimunerazzjoni tieghu li wara kollox hija bi dritt dovuta lilu ai termini tal-Artikolu 9 tar-Resoluzzjoni Numru 818 tal-Passnger Sales Agency Agreement (PSAA) fuq imsemmija oltre l-fatt li tali agir irresponsabbli huwa kkunsidrat ukoll mill-Assocjazzjoni rikorrenti bi ksur tal-provedimenti relattivi tal-Kodici Kummercjali u l-principji fundamentali tal-kompetizzjoni gusta ;

Illi inoltre s-socjetajiet intimati huma wkoll ikkunsidrati li qed jiksru wkoll subartikolu 9.3.2. Resoluzzjoni Numru 818 tal-imsemmi Passenger Sales

Agency Agreement (PSAA) specifikament Sezzjoni 9 intitolata `Conditions for Payment of Commission and other Remuneration`, liema subartikolu jikkontempla li r-rimunerazzjoni ghandha tinghata lill-agent tal-ivjaggar mhux biss fuq it-`tariffa applikabli` izda wkoll fuq kwalsiasi `charge` li jiffirma parti mill-prezz tal-biljett tal-ajru eskluzi t-taxxi relattivi pagabbli minn kull min jixtieq isiefer minn Malta ;

Illi konsegwenza ta` hekk l-agenti tal-ivjaggar membri tal-FATTA qed ibatu finanzjarjament minhabba nuqqas ta` bejgh ta` biljetti tal-ajru fuq rotot offruti mis-socjetajiet intimati konsegwenzjali tan-`net fare scheme` de quo adoperata ;

Illi l-International Air Transport Association li suppost hija l-entita` li ghandha tissalvagwardja l-Passenger Sales Agency Agreement (PSAA) f`kull aspekk tal-imsemmi ftehim, baqghet passiva fil-konfront tal-ksur lampanti da parti mis-socjetajiet konvenuti ;

Illi nonostante li l-Assocjazzjoni rikorrenti kienet intavolat protest gudizzjarju kontra s-socjetajiet konvenuti li mhux biss baqghet andempjenti izda nJORAW ghal kollox dak li dwaru kienu imsemmija fil-protest gudizzjarju ;

Illi ghalhekk kellha ssir din il-kawza.

Ghaldaqstant in vista tal-premess l-Assocjazzjoni rikorrenti titlob lil din l-Onorabbli Qorti joghghobha :-

1. Tiddikjara li l-intimati jew min minnhom qed jagixxu rregolari u in vjolazzjoni tar-Resoluzzjoni Numru 818 tal-Passnger Sales Agency Agreement (PSAA) specifikament Artikolu 9.

2. Tiddikjara li l-intimati jew min minnhom unikament responsabbli ghal danni rizultanti mill-agiur irregolari u in vjolazzjoni tar-Resoluzzjoni Numru 818 tal-imsemmi Passenger Sales Agency Agreement (PSAA) hekk specifikat.

3. Tillikwida d-danni sofferti mill-membri tal-Assocjazzjoni rikorrenti.

4. *Tordna u tikkundanna lill-intimati jew min minnhom ihallsu lill-membri tal-Assocjazzjoni rikorrenti daww id-danni hekk likwidati minn din il-Qorti.*

Bl-ispejjez kontra l-intimati nkluz tal-protest gudizzjarju li huma minn issa ngunti in subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-assocjazzjoni attrici u l-lista ta` dokumenti esebiti mar-rikors guramentat.

Rat id-digriet li tat din il-Qorti diversament presjeduta fl-24 ta` Lulju 2007 fejn appuntat il-kawza ghas-smigh ghal nhar l-Erbgħa 24 ta` Ottubru 2007 fid-9.15 a.m. u ordnat in-notifika tal-avviz tas-smigh tal-kawza lill-partijiet.

Rat ir-risposta guramentata li l-konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) ipprezentat fit-30 ta` April 2008 li taqra hekk :-

1. *Illi preliminarjament m`hemm ebda relazzjoni guridika bejn, l-assocjazzjoni rikorrenti u socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) abbazi tal-`Passenger Sales Agency Agreement` (PSAA), u dan peress illi l-assocjazzjoni rikorrenti mhix parti ta` dan il-ftehim. Illi ghalhekk l-assocjazzjoni rikorrenti m`ghandiex interess guridiku li tippromwovi din il-kawza abbazi ta` dan l-arrangement ;*

2. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u in linea preliminari, wahda mill-allegazzjonijiet ta` l-assocjazzjoni rikorrenti hi li s-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) qieghda tikser il-principju fundamentali tal-kompetizzjoni gusta. Illi bir-rispett kollu jigi rilevat, illi din l-Onorabli Qorti m`ghandiex kompetenza illi tissindaka tali allegat agir u dan ai termini ta` l-Att dwar il-Kompetizzjoni, Kapitolu 379 tal-Ligijiet ta` Malta ;*

3. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost l-assocjazzjoni rikorrenti ma tistax tippromuovi tali kawza u titlob li jigu likwidati lilha peress illi tali assocjazzjoni mhix qed issofri ebda dannu peress illi l-unici partijiet illi jistghu jallegaw illi qed isofru dannu minhabba xi allegat ksur ta` l-imsemmi `Passenger Sales Agency Agreement`, huma biss il-partijiet soggetti ghal tali ftehim, u li l-assocjazzjoni rikorrenti definittivament mhix wahda minnhom ;*

4. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u fil-mertu l-azzjoni odjerna u t-talbiet kollha kemm dedotti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom*

jigu respinti bl-ispejjez, stante illi s-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) mhix responsabbli għall-ebda danni allegatament sofferti mill-agenti ta` l-ivvjaggar akkreditati mill-IATA u f`kull kaz is-socjeta` konvenuta adempjiet ruhha mal-“Passenger Sales Agency Agreement” u mar-Resolution 818 u ma` l-obbligi minnha assunti kif ser jigi stabbilit b`mod ampju, jekk ikun hemm bzonn, matul is-smigh tal-kawza ;

5. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, il-bejgh dirett mis-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) tal-biljetti ta` l-ajru minn fuq l-internet website ta` Deutsche Lufthansa AG huwa konformi mal-`Passenger Sales Agency Agreement` stante illi dan l-arrangament jirregola biss ir-relazzjoni kummercjali bejn l-agenti ta` l-ivvjaggar akkreditati mill-IATA, u l-linji ta` l-ajru, u dunque dan l-arrangament ma jirregolax u ma jillimitax il-mod kif is-socjeta` konvenuta tbiegh direttament il-biljetti ta` l-ajru ;

6. Illi inoltre u minghajr pregudizzju għas-suespost, il-bejgh dirett mis-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) tal-biljetti ta` l-ajru minn fuq l-internet website ta` Deutsche Lufthansa AG huwa konformi ma` Rezoluzzjoni Numru 818 tal-Passenger Sales Agency Agreement (PSSA) stante illi l-arrangament ma jirregolax u ma jillimitax il-prezzijiet tal-biljetti ta` l-ajru mibjugħhin direttament mis-socjeta` konvenuta. Illi dawn huma kunsiderazzjonijiet purament kummercjali ;

7. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost l-allegazzjoni illi s-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) qieghda tikser il-Kodici Kummercjali u l-principji fundamentali tal-kompetizzjoni gusta, hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u kategorikament michuda mis-socjeta` konvenuta, u dan apparti illi tali allegazzjoni ma tistax tigi kkunsidrata minn din l-Onorabbli Qorti u dan stante il-mod generiku li biha qed issir tali allegazzjoni fejn mhux qed jigi ndikat b`mod preciz liema provvedimenti tal-Kodici tal-Kummerc u tal-Att tal-Kompetizzjoni qegħdin allegatament jigu miksura mis-socjeta` konvenuta.

8. Illi inoltre minghajr pregudizzju għas-suespost l-allegazzjoni illi l-agir tas-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) hija diskriminatorja, hija għal kollox infondata fil-fatt u fid-dritt u kategorikament michuda mis-socjeta` konvenuta ;

9. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost l-allegazzjoni illi l-agir tas-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) qieghda tikser sub-artiklu 9.3.2 ta` Rezoluzzjoni 818 tal-Passenger Sales Agency Agreement hija għal kollox infondata fil-fatt u fid-dritt u kategorikament michuda mis-socjeta` konvenuta ;

10. *Salv eccezzjonijiet ulterjuri.*

Bl-ispejjez kollha kontra l-assocjazzjoni rikorrenti.

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany).

Rat ir-risposta guramentata li l-konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta) ipprezentat fit-30 ta` April 2008 li taqra hekk :-

1. *Illi preliminarjament m`hemm ebda relazzjoni guridika bejn, l-assocjazzjoni rikorrenti u socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta) abbazi tal-`Passenger Sales Agency Agreement` (PSAA), u dan peress illi l-assocjazzjoni rikorrenti mhix parti ta` dan il-ftehim. Illi ghalhekk l-assocjazzjoni rikorrenti m`ghandiex interess guridiku li tippromwovi din il-kawza abbazi ta` dan l-arrangament ;*

2. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u in linea preliminari, wahda mill-allegazzjonijiet ta` l-assocjazzjoni rikorrenti hi li s-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta) qieghda tikser il-principju fundamentali tal-kompetizzjoni gusta. Illi bir-rispett kollu jigi rilevat, illi din l-Onorabbli Qorti m`ghandiex kompetenza illi tissindaka tali allegat agir u dan ai termini ta` l-Att dwar il-Kompetizzjoni, Kapitolu 379 tal-Ligijiet ta` Malta ;*

3. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost l-assocjazzjoni rikorrenti ma tistax tippromuovi tali kawza u titlob li jigu likwidati lilha peress illi tali assocjazzjoni mhix qed issofri ebda dannu peress illi l-unici partijiet illi jistghu jallegaw illi qed isofru dannu minhabba xi allegat ksur ta` l-imsemmi `Passenger Sales Agency Agreement`, huma biss il-partijiet soggettivi ghal tali ftehim, u li l-assocjazzjoni rikorrenti definittivament mhix wahda minnhom ;*

4. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u fil-mertu l-azzjoni odjerna u t-talbiet kollha kemm dedotti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu respinti bl-ispejjez, stante illi, s-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta) mhix responsabbli ghall-ebda danni allegatament sofferti mill-agenti ta` l-ivvjaggar akkreditati mill-IATA u f`kull kaz is-socjeta` konvenuta adempjiet ruhha mal- Passenger Sales Agency Agreement` u mar-Resolution 818 u ma` l-obbligi minnha assunti kif ser jigi stabbilit b`mod ampju, jekk ikun hemm bzonni, matul is-smigh tal-kawza ;*

5. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-bejgh dirett mis-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta) tal-biljetti ta` l-ajru minn fuq l-internet website ta` Deutsche Lufthansa AG huwa konformi mal-`Passenger Sales Agency Agreement` stante illi dan l-arrangament jirregola biss ir-relazzjoni kummercjali bejn l-agenti ta` l-ivvjaggar akkreditati mill-IATA, u l-linji ta` l-ajru, u dunque dan l-arrangament ma jirregolax u ma jillimitax il-mod kif is-socjeta` konvenuta tbiegh direttament il-biljetti ta` l-ajru ;*

6. *Illi inoltre u minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-bejgh dirett mis-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta) tal-biljetti ta` l-ajru minn fuq l-internet website ta` Deutsche Lufthansa AG huwa konformi ma` Rezoluzzjoni Numru 818 tal-Passenger Sales Agency Agreement (PSSA) stante illi l-arrangament ma jirregolax u ma jillimitax il-prezzijiet tal-biljetti ta` l-ajru mibjughin direttament mis-socjeta` konvenuta. Illi dawn huma kunsiderazzjonijiet purament kummercjali ;*

7. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost l-allegazzjoni illi s-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta) qieghda tikser il-Kodici Kummercjali u l-principji fundamentali tal-kompetizzjoni gusta, hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u kategorikament michuda mis-socjeta` konvenuta, u dan apparti illi tali allegazzjoni ma tistax tigi kkunsidrata minn din l-Onorabbli Qorti u dan stante il-mod generiku li biha qed issir tali allegazzjoni fejn mhux qed jigi ndikat b`mod preciz liema provvedimenti tal-Kodici tal-Kummerc u tal-Att tal-Kompetizzjoni qeghdin allegatament jigu miksura mis-socjeta` konvenuta ;*

8. *Illi inoltre minghajr pregudizzju ghas-suespost l-allegazzjoni illi l-agir tas-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta) hija diskriminatorja, hija ghal kollox infondata fil-fatt u fid-dritt u kategorikament michuda mis-socjeta` konvenuta ;*

9. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost l-allegazzjoni illi l-agir tas-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta) qieghda tikser sub-artiklu 9.3.2 ta` Rezoluzzjoni 818 tal-Passenger Sales Agency Agreement hija ghal kollox infondata fil-fatt u fid-dritt u kategorikament michuda mis-socjeta` konvenuta ;*

10. *Salv eccezzjonijiet ulterjuri.*

Bl-ispejjez kollha kontra l-assocjazzjoni rikorrenti.

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta).

Rat illi fl-udjenza tal-5 ta` Mejju 2008 din il-Qorti diversament presjeduta idderigiet lill-partijiet sabiex jittrattaw l-ecezzjonijiet preliminari.

Rat illi fl-udjenza tas-6 ta` Ottubru 2008 din il-Qorti diversament presjeduta tat sentenza dwar it-tieni eccezzjoni tal-konvenuti Deutsche Lufthansa AG (Germany) u Deutsche Lufthansa AG (Malta). Fid-decide jinghad hekk :-

Ghal dawn il-motivi

Il-Qorti tiddeciedi billi :

tordna s-sospensjoni ta` dawn l-proceduri u tirreferi l-imsemmija kwistjonijiet dwar il-ksur tad-disposizzjonijiet tal-Kap 379 lill-Kummissjoni ghall-Kummerc gust sabiex din tinvestiga u tiddeciedi skond il-ligi.

Il-kawza tibqa differita sine die riappuntabbili wara li tinghata d-decizjoni mill-Kummissjoni.

Rat illi wara s-sentenza tas-6 ta` Ottubru 2008 il-kawza baqghet *sine die* sakemm din il-Qorti kif presjeduta rriappuntat il-kawza ghas-smigh ghall-udjenza tal-10 ta` Gunju 2013 fid-9.00 a.m.

Rat il-verbal tal-udjenza tal-10 ta` Gunju 2013 fejn *inter alia* jinghad :-

Il-Qorti tattira l-attenzjoni tal-Assocjazzjoni attrici illi, almenu mad-daqqa t`ghajn, ma jirrizultax illi mid-data tal-presentata tar-rikors guramentat, u cioe` mis-16 ta` Lulju 2007 sal-lum il-konvenuta International Air Transport Association ma jirrizultax illi qatt kienet notifikata bir-rikors guramentat u bl-avviz tas-smigh tal-kawza, u kwindi din il-Qorti qieghda tidderigi lill-Assocjazzjoni attrici sabiex tirregola ruhha.

Rat id-digriet taghha tas-17 ta` Ottubru 2013 fejn laqghet it-talba tal-assocjazzjoni attrici sabiex tinnotifika lill-konvenuta International Air Transport Association barra mill-pajjiz, precizament fl-Italja.

Rat ir-risposta guramentata li l-konvenuta International Air Transport Association ipprezentat fis-26 ta` Novembru 2013 u taqra hekk :-

1. Preliminarjament illi l-azzjoni attrici ghandha titqies dezerta fit-termini tal-Art 963 tal-Kap 12 stante li (i) l-proceduri bil-miktub ma gewx maghluqa entro t-terminu perentorju ta` sitt (6) xhur stabbilit mil-ligi ; u (ii) fi kwalunkwe kaz l-attrici naqset milli tottempera ruhha mal-ordni tal-Qorti fir-rigward tan-notifiki kif jirrizulta mill-verbal tas-seduti tad-9 ta` Novembru 2007, 26 ta` Novembru 2007, 21 ta` Jannar 2008, 4 ta` April 2008 u tal-10 ta` Gunju 2013 ;

2. Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, l-azzjoni attrici tirreka pregudizzju lill-esponenti stante li din giet notifikata biss f'Novembru 2013 ghad li l-kawza ilha prezentata sa mis-16 ta` Lulju 2007 u fiha saru diversi atti u sahansitra inghatat sentenza parzjali, liema atti m`ghandhomx jaghmlu stat fil-konfront tal-esponenti stante li din qatt ma giet notifikata bl-atti promotorji u lanqas inghatat il-fakulta` li tidher u taghmel is-sottomissjonijiet taghha u ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju ;

3. Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, illi l-azzjoni attrici in kwantu diretta fil-konfront tal-esponenti hija intempestiva stante li l-esponenti qatt ma giet notifikata b`xi protest kif jissemma fir-rikors guramentata u bl-ebda att iehor ;

4. Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, illi s-socjeta` esponenti mhijiex legittimu kontradittur u ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju stante li l-esponenti ma tista tintervjeni bejn il-linji tal-ajru u l-agenti tal-ivvjaggar ;

5. Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, illi l-esponenti ma tidholx f`arrangamenti kummercjali bejn agenti tal-ivvjaggar u vetturali bl-ajru u kwindi t-talbiet attrici in kwantu diretti fil-konfront tal-esponenti ma jistghux jirnexxu ;

6. Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, illi t-talbiet attrici, in kwantu diretti fil-konfront tal-esponenti, huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda ;

7. Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-premess illi l-esponenti ma kkgunat l-ebda danni lill-esponenti u m`ghandha twiegeb ghall-ebda danni ;

8. *Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.*

In sostenn ta` dawn l-eccezzjonijiet, l-esponenti kif rapprezentata tiddikjara dan li gej :-

1. *Illi l-esponenti hija organizzazzjoni internazzjonali li toffri servizzi lill-industrija tat-trasport bl-ajru inkluz fir-rigward ta` pagamenti u sistemi ta` pagament ta` biljetti tal-ajru maghmula minn agenti tal-ivvjaggar u dan permezz ta` sistema elettronika imsejja "Billing and Settlement Plan (BSP)";*

2. *Illi madwar id-dinja, il-bejgh tal-biljetti tal-ajru lill-passiggieri jsir jew mil-linji stess jew permezz ta` agenti tal-ivvjaggar, li jistghu jaghzlu li jidhlu fil-"Passenger Agency Programme" amministrat mill-esponenti li jawtorizza lill-agenti sabiex ibieghu biljetti direttament, kif awtorizzati mil-linji tal-ajru ;*

3. *Illi d-decizjoni ta` jekk agenzija tidholx fil-Passenger Agency Programme tvesti unikament fl-agenzija tal-ivvjaggar ;*

4. *Illi kwalsiasi haga relatata ma` drittijiet tal-agenti, kummissjonijiet jew kumpens tal-agenziji tal-ivvjaggar tohrog `il barra mill-ghanijiet tal-esponenti u tal-arrangamenti kummercjali bejn l-agenziji tal-ivvjaggar u l-vetturali sal-punt li l-esponenti ma tidholx fil-materja ;*

5. *Illi l-Passenger Sales Agency Agreement jipprovi espressament fl-Art 3.1 li "the agent is authorised to sell air passenger transportation on the services of the Carrier and on the services of other air carriers as authorised by the carrier". Imbaghad ikompli fl-Art 3.2 li "all services sold pursuant to this agreement shall be sold on behalf of the carrier and in compliance with carriers tariffs, consition of carriage and the written instruction of the carrier as provided to the Agent" ; filwaqt li fl-Art 7.2 hemm provdut li "all monies collected by the agent for trasnportation and ancillary services sold under this agreement, including applicabnle remuneration which the agent is entitled to claim thereunder are the property of the carrier and must be held by the agent in trust for the carrier on behalf of the carrier until satisfactorily accounted for to the carrier and settlement made". Dwar ir-rimunerazzjoni tal-agenti, Art 9 jipprovi li : "for the sale of air transportation and ancillary services by the agent under this agreement the carrier shall remunerate the agent in a manner and amount as may be stated from time to time and communicated to the agent by the carrier. Such remuneration shall constitute full compensation for the services rendered to the Carrier." ;*

6. *Illi jsegwi li l-esponenti ma tidholx fl-arrangament kummercjali bejn l-agenti tal-ivvjaggar u l-vetturali bl-ajru u ghalhekk it-talbiet attrici in kwantu diretti fil-konfront tal-esponenti ma jistghux jirnexxu.*

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-konvenuta International Air Transport Association.

Rat in-nota li l-assocjazzjoni attrici pprezentat fis-6 ta` Frar 2014.

Rat illi fl-udjenza tat-3 ta` Marzu 2014, bl-adezzjoni tal-partijiet, il-Qorti dderigiet lill-partijiet sabiex jittrattaw l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association sabiex imbaghad taghti sentenza dwarha. In kwantu ghal provi dwar din l-eccezzjoni, il-partijiet qagħdu fuq l-atti.

Rat in-noti ta` osservazzjonijiet tal-partijiet.

Rat is-sentenza li tat din il-Qorti kif presjeduta fis-16 ta` April 2015 fejn, għar-ragunijiet hemm mogħtija, caħdet l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association u ordnat il-prosegwiment tal-kawza bl-ispejjez tas-sentenza jibqghu riservati għall-gudizzju finali.

Rat illi fl-udjenza tas-16 ta` Gunju 2015 kienet trattata t-tieni eccezzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association.

Rat in-noti ta` osservazzjonijiet tal-partijiet.

Rat id-digriet li tat fl-udjenza tat-8 ta` Ottubru 2015 fejn halliet il-kawza għas-sentenza għal-lum dwar it-tieni eccezzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association.

Rat l-atti l-oħra tal-kawza.

II. L-eccezzjoni mertu tas-sentenza tal-lum

It-tieni eccezzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association taqra hekk :-

Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju għall-premess, l-azzjoni attrici tirreka pregudizzju lill-esponenti stante li din giet notifikata biss f'Novembru 2013 għad li l-kawza ilha prezentata sa mis-16 ta' Lulju 2007 u fiha saru diversi atti u saħansitra inghatat sentenza parzjali, liema atti m'għandhomx jagħmlu stat fil-konfront tal-esponenti stante li din qatt ma giet notifikata bl-atti promotorji u lanqas inghatat il-fakulta' li tidher u tagħmel is-sottomissjonijiet tagħha u għandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju.

III. Konsiderazzjonijiet

Huwa evidenti mill-impostazzjoni tal-eccezzjoni illi l-Assocjazzjoni konvenuta mhijiex teccepixxi n-nullita' tal-azzjoni attrici fil-konfront tagħha.

Il-pern tal-eccezzjoni huwa l-pregudizzju.

Il-Qorti tirrileva illi anke li kieku kienet ecepita n-nullita' tar-rikors guramentat, li mhuwiex il-kaz tal-lum, sabiex tkun milqugħa eccezzjoni ta' nullita', jehtieg li jikkonkorru ragunijiet gravi. Fost ir-ragunijiet gravi hemm il-pregudizzju, pero' ghaliex il-gravita' hija krucjali, il-pregudizzju jrid ikun talment gravi li jimmina b' mod determinanti d-difiza tagħha.

Fil-kaz tal-lum, jirrizulta bhala fatt illi sakemm giet notifikata l-Assocjazzjoni konvenuta bir-rikors guramentat, lahqet inghatat is-sentenza tas-6 ta' Ottubru 2008 minn din il-Qorti diversament presjeduta.

Fl-istess waqt din il-Qorti tghid illi bil-fatt li gara hekk, l-Assocjazzjoni konvenuta ma garrbet l-ebda pregudizzju. Id-difiza tagħha baqghet intatta. Mhijiex prekluzja milli tressaq provi. Mhijiex prekluzja milli tikkontrolla l-provi tal-partijiet l-oħra fil-kawza. U għalhekk mhuwiex il-kaz li tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju. Propju ghaliex realment u attwalment ma kienx subit pregudizzju mill-Assocjazzjoni konvenuta kull ma sar qabel in-notifika tagħha bir-rikors guramentat għandu jagħmel stat anke fil-konfront tagħha. Li sostanzjalment ifisser skond is-sentenza tas-6 ta' Ottubru 2008 dan il-procediment jieqaf sakemm jingħata provvediment mill-awtorita' kompetenti skond il-ligi tal-kompetizzjoni. Hemm certament l-Assocjazzjoni konvenuta jkollha kull opportunita' li tagħmel il-kaz tagħha.

Decizjoni

Ghar-ragunijiet kollha premissi, il-Qorti qeghda tichad it-tieni eccezzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association. L-ispejjez tad-decizjoni tal-lum jibqghu riservati ghall-gudizzju finali.

**Onor, Joseph Zammit McKeon
Imhallef**

**Amanda Cassar
Deputat Registratur**